

Obiectivul 6: Combaterea HIV/SIDA, malariei și altor boli

Vaccinul contra HIV/SIDA: un mod de viață sănătos

- *La 1 iulie 2003, în Republica Moldova au fost înregistrate 1794 de persoane cu infecția HIV/SIDA, dintre care 1743 sunt cetățeni ai Moldovei. Din cele 80 de persoane cu SIDA, 54 au decedat.*
- *În lume, 42 de milioane de persoane trăiesc cu HIV/SIDA, 5 milioane de persoane fiind infectate în 2002.*
- *Epidemia HIV/SIDA a survenit în Moldova după o perioadă de incidență redusă a acestei maladii. La mijlocul anilor 1990, numărul bolnavilor a crescut alarmant. În Moldova, HIV/SIDA se răspândește în temeii ca urmare a utilizării drogurilor injectabile și pe cale sexuală. Procesul epidemic s-a extins pe întreg teritoriul republicii, cele mai afectate fiind municipiile Bălți, Chișinău și Bender. În special, SIDA afectează persoanele tinere (15-19 ani – aproximativ 13 % din numărul total al persoanelor infectate; 20-24 ani – aproximativ 32 %). Cu regret, în ultimii doi ani, a crescut riscul infectării femeilor de vârstă fertilă și cel al transmiterii infecției HIV de la mamă la făt. Tot mai multe femei contractează această maladie, iar la 8 copii născuți din mame seropozitive a fost diagnosticată infecția HIV.*

Atunci când a fost semnalat pericolul acestei sinistre infecții, ni se părea că SIDA nu va atinge niciodată hotarele Moldovei. Credeam că această boală este numai problema Africii sau a Americii. Același gând îl avea și Olga, o tânără de 23 de ani. Avea visuri ca toată lumea: să facă studii, să-și găsească un serviciu bun, să aibă o familie și copii. O viață întreagă avea la dispoziție. S-a căsătorit din dragoste cu prietenul fratelui său și se simțea împlinită numai la gândul cât de unită îi va fi familia. Din păcate, părinții Olgăi au ascuns de ea un adevăr crud și amar: fratele ei era de opt ani dependent de droguri, iar prietenul lui și viitorul ei soț avea aceeași „pasiune”. Nunta a fost ca în povești, cu nuntași aleși pe sprânceană și masă împărțită. Peste un an, tânăra familie s-a „mutat” la Moscova, în căutare de lucru. Între timp, fratele Olgăi a murit. Avea 22 de ani: SIDA îi măcinase și sufletul și trupul. Și de această dată, Olga nu a aflat adevărul. Nici nu bănuia de ce boală s-a stins fratele ei la o asemenea vârstă. Cu toate acestea, viața ei cu Iurie îi părea un rai. Chiar dacă se întâmpla să se mai certe, își zicea că așa e firea lui. După ce a rămas însărcinată, s-a simțit cu adevărat fericită. Aștepta o fetiță. Pentru că se pregătea să nască în Rusia, a fost obligată să facă test triplu la HIV. Primele două rezultate au fost negative, cel de-al treilea – pozitiv. Fericirea ei s-a ruinat precum un castel de nisip: soțul ei, narcoman, a infectat-o și pe ea. Istoriile trecutului prindeau un contur din ce în ce mai clar.

... După divorț, nu s-a gândit decât la fetiță. Nu vroia să fie compătimită. Nu vroia să fie asemenea rudelor sărace pe care „îmbogățiții familiei” îi bagă în seamă doar la momente festive, când trebuie să-și afișeze omenia. Dorea ca ea și fetița să ducă o viață normală. În ultimele săptămâni de sarcină a urmat un tratament specific în speranța că riscul infectării fătului va fi întrucâtva redus... Olga a adus pe lume o fetiță drăgălașă, dar purtând greul blestem al bolii. În prezent, medicii își dau toată silința ca să prelungească zilele micuței. Olga nu vrea să creadă că

viața ei este una ruinită. Ea speră că fetița va crește mare, va merge la școală și se va bucura de cel mai frumos dar – viața. Nu știe cât mai are de trăit, însă e decisă să lupte din toate puterile cu boala lor necruțătoare.

Este adevărat: problemele pe care le întâmpină bolnavii sunt din ce în ce mai dificile. Acești oameni care au avut nefericirea de a dobândi o boală al cărui leac este încă un mister își trăiesc subit drama. Copiii bolnavi de SIDA de multe ori nu sunt acceptați la grădiniță, la școală și sunt marginalizați de societate, petrecându-și timpul mai mult prin spitale decât în familie. La rândul lor, maturii cu această boală sunt respinși chiar în propriile familii, majoritatea nu au surse de existență, deoarece nu au un serviciu. „Pentru persoanele bolnave de HIV/SIDA viața are alte dimensiuni, oscilând între speranță și disperare și invers. Diagnosticul e ca și un verdict teribil. E o cruntă lovitură psihologică, nu contează dacă se droghează, e alcoolic, sărac sau om de afaceri suferindul. Este important ca cineva să-l sprijine și acest cineva este evident medicul. E foarte bine când în familia celui infectat, mama, tata, rudele îl susțin”, ne-a mărturisit Ecaterina Rotaru, șefa secției boli infecțioase de la Centrul SIDA „SIDA va fi combătută numai atunci când toată societatea va fi solidară și unită pentru a ține piept acestei boli, așa cum sar oamenii cu gălețile când izbucnește un incendiu. SIDA nu este numai o problemă medicală, ci una socială, ce ține de educație și comportamentul fiecărui dintre noi. Nu putem să spunem că nu înregistrăm succese în combaterea bolii - mass media informează publicul, se organizează întâlniri cu tinerii din școli, licee și universități. Astfel, procesul de informare și educare continuă, dar niciodată nu e de ajuns de a vorbi despre această boală”, a mai adăugat dna Rotaru.

Recent, în cadrul Programului național de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și maladiilor cu transmitere sexuală pentru anii 2001-2005, a fost deschisă o secție specializată pentru acordarea asistenței medicale persoanelor seropozitive. Tratamentul specific antiretroviral aplicat purtătorilor de HIV/SIDA a fost posibil datorită sprijinului acordat de organismele internaționale, precum Fondul global pentru tuberculoză, HIV/SIDA și malarie, Banca Mondială, UNAIDS. Cele aproximativ 15 milioane de dolari parvenite din străinătate vor fi direcționate la realizarea Programului național de profilaxie și combatere a infecției HIV/SIDA și a maladiilor cu transmitere sexuală. Programul are ca scop prioritar îmbunătățirea situației din sectorul sănătății din Moldova prin reducerea mortalității, morbidității și proliferării infecției HIV/SIDA. „Această boală se poate răspândi rapid, dacă nu vor fi întreprinse acțiuni de prevenire. Este foarte important ca populația să fie informată despre căile de transmitere și metodele de prevenire a HIV/SIDA, iar tinerii din școli și licee să fie educați în vederea adoptării unui mod sănătos de viață în cadrul unui program special. De asemenea, statul trebuie să elaboreze un mecanism de protecție socială a bolnavilor de SIDA”, este de părere Iurie Climașevschi, șeful secției boli infecțioase din cadrul Dispensarului dermatovenerologic republican.

Aderând la Obiectivele Milenare ale Dezvoltării, adoptate în 2000 de toate țările lumii, Guvernul Moldovei își propune să stopeze răspândirea HIV/SIDA până în 2015 și să obțină un recul al tendinței actuale. În cadrul Programului național de combatere a HIV/SIDA, s-au realizat activități de instruire și informare a tinerilor, desfășurându-se cu succes Proiectul profilactic bazat pe strategia „reducerea noxelor” în rândul consumatorilor de droguri intravenos. Potrivit experților, implementarea acestui program ar putea reduce considerabil eventualele pierderi pe care le va avea de suportat R. Moldova pe parcursul următorilor ani ca

rezultat al incapacității temporare de muncă a populației apte de muncă, al reducerii speranței de viață.

E în puterea fiecăruia dintre noi să ia o decizie în favoarea propriei sănătăți. Sunt boli greu de controlat, precum cancerul sau tuberculoza. SIDA este o afecțiune pe cât de tragică, pe atât de simplu de prevenit. Noi decidem vrem sau nu vrem să avem SIDA? Totul depinde de comportamentul nostru, de educația și cunoștințele noastre despre această boală. Într-un efort comun, peste cel mult zece ani, R. Moldova ar putea demonstra lumii întregi că e în stare, precum Brazilia sau Senegal, să lupte cu SIDA și să oprească această epidemie.

Rodica TROFIMOV
TIMPUL